

Postanowienie z dnia 8 października 2002 r.

III RN 177/01

Miastu na prawach powiatu przysługuje legitymacja do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego od decyzji wojewody jako organu drugiej instancji w sprawie, w której prezydent miasta wydał decyzję, działając jako organ pierwszej instancji właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości i wykonując zarazem zadania starosty z zakresu administracji rządowej (art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm. w związku z art. 142 w związku z art. 4 pkt 9b¹ ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2002 r. sprawy ze skargi Zarządu Miasta P. na decyzję Wojewody W. z dnia 4 stycznia 2001 r. [...] w przedmiocie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, na skutek rewizji nadzwyczajnej Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego [...] od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodka Zamiejscowego w Poznaniu z dnia 20 lutego 2001 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 20 lutego 2001 r. [...] odrzucił skargę Zarządu Miasta P. na decyzję Wojewody W. z dnia 4 stycznia 2001 r. w przedmiocie zwrotu nieruchomości. W uzasadnieniu tego postanowienia Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że jest niesporne, iż z art. 33 (jakkolwiek w uzasadnieniu powyższego wyroku błędnie wskazano w tym kontekście na art. 32) ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Są-

dzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) jednoznacznie wynika, iż „do podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi do NSA nie należy organ administracji, któremu w sprawie, na którymkolwiek jej etapie, przysługuje kompetencja do jej decyzyjnego rozstrzygnięcia. Tym samym organowi I instancji nie przysługuje skarga na decyzję organu II instancji, który - działając jako organ odwoławczy - uchylił decyzję pierwszoinstancyjną i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania”.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego pismem z dnia 14 sierpnia 2001 r. [...] wniósł rewizję nadzwyczajną od powyższego postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Poznaniu z dnia 20 lutego 2001 r. [...], zarzucając temu postanowieniu rażące naruszenie: Po pierwsze - art. 33 ust. 1 ustawy o NSA oraz art. 28 KPA: „w związku z brakiem ustalenia, że w sprawie o zwrot wyłączonej nieruchomości, stanowiącej obecnie własność określonej gminy ta gmina, działając poprzez swój zarząd, ma status strony, a w szczególności jest legitymowana do wniesienia skargi do NSA od niekorzystnej dla tej gminy decyzji organu II instancji”. Po drugie - art. 7, art. 8 i art. 11 KPA oraz art. 328 § 2 KPC w związku z art. 59 ustawy o NSA: „wobec przejścia do porządku nad faktem, że Prezydent Miasta P., wydając w niniejszej sprawie decyzję jako organ I instancji, nie działał jako podmiot reprezentujący Miasto P., lecz jako podmiot realizujący kompetencje starosty, wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, z mocy art. 142 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543) w związku z art. 4 pkt 9 b¹ tej ostatniej ustawy”. Po trzecie - art. 27 ust. 2 ustawy o NSA: „wobec odrzucenia skargi Miasta P. - jako osoby prawa cywilnego - na w.w. decyzję Wojewody W. mimo braku zaistnienia okoliczności, które uzasadniałyby wydanie tego typu rozstrzygnięcia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wedle art. 33 ust. 1 ustawy o NSA, postępowanie sędowoadministracyjne wszczynają się na podstawie skargi wniesionej przez uprawniony organ, przy czym legitymację prawną do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego posiada przede wszystkim „każdy, kto ma interes prawny” (art. 33 ust. 2 ustawy o NSA), tzn. każdy kto ze względu na przysługujące mu wolności lub prawa, gwarantowane Konstytucją lub ustawą (art. 31 w związku z art. 87 oraz art. 7 Konstytucji RP), wnosi o dokonanie przez Sąd kontroli legalności podejmowanych wobec niego działań or-

ganów administracji publicznej (art. 33 ust. 1 w związku z art. 21 oraz art. 16 i art. 20 ust. 2 ustawy o NSA). W konsekwencji, legitymacja prawna do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego przysługuje również jednostce samorządu terytorialnego, jako osobie prawnej, w zakresie w jakim przysługuje jej prawo własności lub inne prawa majątkowe (art. 165 ust. 1 w związku z art. 64 Konstytucji RP).

W rozpoznawanej sprawie jest poza sporem, że skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego na decyzję Wojewody W. z dnia 4 stycznia 2001 r.[...] w przedmiocie zwrotu nieruchomości, stanowiącej własność gminy miejskiej na prawach powiatu - Miasta P. (art. 46 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym - jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm. oraz część XV - Województwo W. załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów - Dz.U. Nr 103, poz. 652), wniósł Zarząd Miasta P., działający w imieniu Miasta P. jako jednostki samorządu terytorialnego, która posiada osobowość prawną (art. 48 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym); oznacza to, że skarga ta wniesiona została w imieniu właściciela nieruchomości, czyli podmiotu uprawnionego do wystąpienia do Naczelnego Sądu Administracyjnego z żądaniem dokonania kontroli zgodności z prawem zaskarżonej decyzji.

Nie jest natomiast trafna argumentacja prawna, jaką posłużył się w rozpoznawanej sprawie Naczelny Sąd Administracyjny w celu uzasadnienia odrzucenia skargi Zarządu Miasta P. na decyzję organu drugiej instancji - Wojewody W. Należy bowiem mieć na uwadze to, że stosownie do dyspozycji art. 142 w związku z art. 4 pkt 9b¹ ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.), w rozpoznawanej sprawie w pierwszej instancji decyzję z dnia 15 listopada 2000 r. (uchyloną następnie zaskarżoną decyzją Wojewody W.) wydał nie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego - Zarząd Miasta P., lecz Prezydent Miasta P., który w tym zakresie działał w granicach kompetencji przyznanych mu wprost przez ustawę i wykonywał zadania z zakresu administracji rządowej. Dlatego słuszne okazały się nie tylko zarzuty podniesione w rewizji nadzwyczajnej, lecz także wyrażony w jej uzasadnieniu pogląd prawny, wedle którego w świetle obowiązującego porządku prawnego brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych dla przyjęcia, że miastu na prawach powiatu nie przysługuje legitymacja prawna do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 33 ust. 1 ustawy o NSA) od decyzji wojewody jako organu drugiej instancji w sprawie, w której prezydent tego miasta, działając jako organ pierwszej instancji

właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości i wykonując zarazem zadania starosty z zakresu administracji rządowej (art. 142 w związku z art. 4 pkt 9b¹ ustawy o gospodarce nieruchomościami), wydał decyzję w tej samej sprawie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹³ § 1 KPC w związku z art.10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz.189 ze zm.) orzekł jak w sentencji.

=====